

Misnia Saxonū quoq; regio, à cognominata sibi primaria in ea vrbe sic dicitur. Et a ea autē ad Albis fluuij sinistriā ripā posita & Episcopalis est. Receter tamē hoc nomē regioni inditū est, cūm Hermundurorum hīc olim sedes fuisse nō obscura cōtiūcta & colligere liceat ex Cornelij Taciti historiā: nam in Hermunduris Albim nasci memorat. Hermunduri autem Suevorum gentes fuere ad Albim fluuium, sub Hercynio iugo, Danubium versus ē regione Semnonum habitantes. Velleius etiam Paterculus lib. 2. Semnonum Hermundurorumque fines Albim præterfluere trādit. Tacitus autem lib. 10. Annalium docet Hermunduros cum Cattis magno prælio propter flumen gignendo sale fecundum, & conterminum concertasse. Is autem Sala fluuius est, Cattos Hermundurosq; interluens ac separans, ad cuius ripam etiamnum Salinæ in Hala vrbe conspiciuntur. Ioannes Gerſon persuasum habet, Eudos, Varinos, Suardonesq; Libonotriā (quo nomine Misnenſium ditionem vocat) habitasse, eosq; postmodum vnicō vocabulo Sorabos nuncupatos esse. Iij Sclauini fuere, quos inter Albim ac Salam habitantes Carolus Magnus opprēxit. Inde postquam Germani pristinos agros receperunt, misnij seu Misnēses, ab Episcopali, vt dictum est, vrbe, vbi Principis sedes erat, cognominati sunt. Birckheimerus, Misnēses Cherūcos esse credit, qui cum Cattis de salis fontibus, qui sunt Hallæ Misnenſium, decertarunt. Quamuis demonstrari planè potest Thuringos Cherūscorum sedes tenere inter Albim & Visurgum fluuios. Camanos etiam Misnenſium olim loca possedisse credunt nonnulli. Ilingi etiam & Glancones dicti sunt Albis fluuij accolae Misnenſium pars iuxta Seruestum (vulgò Zerbſt) Hodierne regionis incolæ, robusti fortesq; , ac commendanda corporis forma proportione, iucundi hilaresq; , amici, modesti, pacis amantes, nulla in parte Germanorum innatam feritatem, ac minacitatem referentes. Marchionatus hodie est, olim Saxonæ Marchionatus dictus. Valles multas complectitur, ac Voitlandiæ etiam ducatum & Lusatiam superiore ē cuius habitatores Theurochemi dicti sunt. Ciuitates vrbesq; principes habet Misniam seu Misnenam, quæ regioni nomen suum communicat. Lipsia ad Pleissenam am nem, quæ ceteras omnes opulentia splendoreq; antecellit, nobilissimoq; floret Gymnasio, quod cūm olim Pragæ in Bohemia extaret, huc anno Christi 1408. translatum est. Est & Zuiccauia triuiali schola clarissima, ad Moldam annem sita; & Leisnicza Petri Appiani patria Astronomi & Cosmographi nobilissimi: Mathematicarum namq; disciplinarum in Academia Ingolstadiensi professor atq; illustrator fuit maximus: Carolo V. Cæs. Aug. ob id acceptus habitus mirificè, à quo ob fidem magisterij praefitam, & Equestris dignitatis ornatus titulo, & honoribus auctus amplissimi. Astronomicis inueniendis instrumentis solertiſſimus: opere egregio illo Cosmographicō vnâ cum alijs quibusdam eiusdem generis monumentis post se reliquit, ex hac vita migravit anno partæ salutis 1552. Dredena quoq; ac Torga, in quibus principis Eleitoris sedes frequens est. Aer dum vix ferendus fuisse dicitur, ob montiū syluarumq; humidissimarum exhalationes viscosas, præsertim vbi Ioachimica Vallis ducitur in Sudetis mōtibus, qua Bohemiæ, Voitlandiæq; vicina est, eam enim Vallim vsq; adeo densæ terræq; nebulæ nonnullis anni temporibus integebant, vt Solis radios nequam admitterent: nunc verò sylvis excisis, terræq; meatibus quantum interclusi erant, apertis, fluminibus quoq; exitum suum fortitis, cessant nebulæ: montes enim exsiccati, vento liberius perflantur, vnde aere hodie salubriori fruuntur. In ista autē Ioachima Valle (Germ. Joachimsthal) primū cusi sunt argentei illi crassiores, quos

vulgò Thalers quasi Vallenses, ac deinceps barbarè Thaleros vocamus. Terra montibus collibusque minæris refertis vndiquaque attumulatur in Bohemæ finibus, ipsis Sudetis montibus. Ager etiam frumenti feracissimus est, præterquam in prædicta valle Iochimica, vbi gleba durior, minusque fertilis est: dumorum autem & ruborum referta; plus tamen in recessu quam in fronte prima habet. quod enim superficie eius denegatur, id eius viscera abunde compensant: argenti enim tam sunt diuites fodinæ, vt & laudatissimas mensas comparare valeant. Est & ad tertium ferme lapidem ab Zuccauia vrbe ab Moldam sita, Colbergum mons, id est, Carbonarius, è quo effoditur lapis terræ calore exsiccatus, ater ac leuis perinde ut carbo, vnde & carbonarium lapidem appellant, quo per totam ferè Misniam carbonum loco fabri ferrarij vtuntur, cuiusmodi Lithantrakes inferiorem Germaniam in Leodiensi agro, ac Scotiam quoque dare notum est. Horum carbonum fodinis olim accensis, montem ipsum non aliter ac Aetnam & Vesuvium, & Heclæ montem in Islandia, arsisse flamasq; euomuisse, ita vt vicinæ Zuccauiae ingentem terrorem incuserit, memoria proditum est, hodieq; fumare conspicitur. Hala etiam præter Salis fontes, vnde nomen sortita est, æris minæras habet. Hæc metallorum tam diues atq; abundantest regio, vt singulos penè etiam maximos montes perforatos videoas.

